

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1997-1998

16 SEPTEMBER 1998

Wetsvoorstel houdende wijziging van de werkwijze van de bij het ministerie van Middenstand ingestelde commissie die een beslissing neemt over de aan bepaalde zelfstandigen toegekende vrijstelling van de sociale bijdragen

(Ingediend door mevrouw Willame-Boonen en de heer Ph. Charlier)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel beoogt de werkwijze te wijzigen van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen die zich uitspreekt over de aanvragen van zelfstandigen die wensen te worden vrijgesteld van de betaling van hun sociale bijdragen voor bepaalde kwartalen.

In feite kunnen zelfstandigen in hoofdberoep die zich in staat van behoefte bevinden of in een toestand die de staat van behoefte benadert (begrippen die door de Commissie zelf worden geïnterpreteerd) zich wenden tot de bij het ministerie van Middenstand opgerichte Commissie voor vrijstelling van bijdragen, om de volledige of gedeeltelijke vrijstelling van hun sociale bijdragen voor bepaalde kwartalen te verkrijgen.

De huidige werkwijze van de Commissie voor vrijstelling lijkt op diverse punten te kunnen worden verbeterd om beter te beantwoorden aan de verwachtingen van de zelfstandigen en aan de wensen van de leden van de commissie zelf.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

16 SEPTEMBRE 1998

Proposition de loi visant à modifier le fonctionnement de la commission instituée auprès du ministère des Classes moyennes et statuant sur les dispenses de cotisations sociales accordées à certains travailleurs indépendants

(Déposée par Mme Willame-Boonen et M. Ph. Charlier)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi vise à réformer le fonctionnement de la Commission de dispense qui statue sur les demandes de travailleurs indépendants souhaitant obtenir la dispense du paiement de leurs cotisations sociales pour certains trimestres déterminés.

En fait, les travailleurs indépendants à titre principal qui se trouvent dans le besoin ou dans une situation voisine de l'état de besoin (notions interprétées par la Commission elle-même), peuvent s'adresser à la Commission des dispenses de cotisations, créée au sein du ministère des Classes moyennes, afin d'obtenir la dispense totale ou partielle de leurs cotisations sociales pour certains trimestres déterminés.

Il apparaît que le fonctionnement actuel de la Commission de dispense pourrait être amélioré sur divers points afin de répondre à la fois aux attentes des travailleurs indépendants et aux souhaits des membres de la commission elle-même.

Dit wetsvoorstel beoogt de aanpassing van de werkwijze van de commissie op bepaalde punten, zoals:

— de verplichting voor de Commissie voor vrijstelling om binnen een bepaalde termijn uitspraak te doen;

— de verplichting voor de commissie om haar beslissingen duidelijker te maken;

— de mogelijkheid voor de zelfstandigen om de betaling van zijn sociale bijdragen wettelijk op te schorten tijdens de procedure van de aanvraag tot vrijstelling en, zo deze wordt afgewezen, de betaling zonder toeslag uit te stellen, behalve indien de aanvraag kennelijk ongegrond is;

— de mogelijkheid voor de commissie om het bedrag van de verhogingen, verschuldigd voor de tijdens de duur van de procedure vervallen kwartalen, te verdubbelen in geval van een kennelijk ongegronde aanvraag;

— het invoeren van een herzieningsprocedure, die uitsluitend openstaat voor de indiener van de oorspronkelijke aanvraag tot vrijstelling, met inachtneming van strikte termijnen en met het risico dat ze dezelfde sanctie oplopen als de aanvraag tot herziening kennelijk ongegrond is.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

De bedoeling van dit artikel is te voorzien in een beroepsprocedure binnen de Commissie voor vrijstelling zelf. Vroeger bestond er immers een interne beroepsprocedure, maar die is met ingang van 1 januari 1993 afgeschaft, hoofdzakelijk om de volgende redenen: het beroep werd ingesteld bij de kamer die de beslissing genomen had (er was dus weinig kans op een vernietiging van de beslissing), sommige zelfstandigen stelden alleen een beroep in om de termijnen te verlengen waarbinnen de commissie uitspraak moest doen (het ging dus om tergende en roekeloze beroepen).

De huidige toestand waarbij het enig mogelijke beroep tegen een beslissing van de Commissie voor vrijstelling een administratief beroep bij de Raad van State is, leidt echter tot overbelasting van dit administratief rechtscollege. Door een wijziging van artikel 22 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen kan men voorzien in een beroep binnen de commissie zelf, zonder opnieuw de vergissingen te begaan die in het verleden aan het licht zijn gekomen.

Artikel 3

Dit artikel wijzigt artikel 44 van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen re-

La présente proposition de loi vise à aménager le fonctionnement de la commission sur certains points tels:

— l'obligation pour la Commission de dispense de statuer dans un délai précis;

— l'obligation pour la commission de motiver ses décisions de manière plus précise;

— la possibilité pour le travailleur indépendant de suspendre légalement le paiement de ses cotisations sociales pendant la procédure de demande de dispense et, en cas de rejet de la demande, d'en différer le paiement, sans majoration, sauf demande manifestement non fondée;

— la possibilité pour la commission de doubler le montant des majorations dues pour les trimestres échus pendant la durée de la procédure en cas de demande manifestement non fondée;

— l'introduction d'une procédure en révision ouverte au seul demandeur de la demande initiale de dispense, dans le respect de délais stricts et avec le même risque de sanction si la demande en révision est jugée manifestement non fondée.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 2

Le but de cet article est de prévoir une procédure de recours au sein de la Commission des dispenses même. En fait, il existait auparavant une procédure de recours interne, procédure qui a été supprimée avec effet au 1er janvier 1993, et ce principalement pour les raisons suivantes: le recours était introduit auprès de la chambre qui avait rendu la décision (il y avait donc peu de chance d'obtenir un déni de décision), certains indépendants introduisaient un recours dans le seul but de prolonger les délais endéans lesquels la commission devait statuer (il s'agissait donc de recours téméraires et vexatoires).

La situation actuelle qui veut que le seul recours possible à une décision de la Commission des dispenses soit un recours administratif auprès du Conseil d'État a toutefois comme conséquence d'encombrer cette juridiction administrative. En modifiant l'article 22 de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, on se donne la possibilité de prévoir à nouveau un recours au sein même de la commission, sans répéter les erreurs décelées dans le passé.

Article 3

Cet article modifie l'article 44 de l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exé-

glement ter uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, met het oog op het invoeren van een uitzondering op het principe dat de verhoging verschuldigd is in geval van niet-betaling van vervallen bijdragen, als de onderworpen een aanvraag tot vrijstelling heeft ingediend, al dan niet gevolgd door een aanvraag om herziening.

Artikel 4

Dit artikel wijzigt de procedureregels betreffende de aanwezigheid van de aanvrager op de zittingen van de Commissie voor vrijstelling, om de persoonlijke verschijning tot regel te verheffen als bij de commissie een aanvraag om herziening is ingediend.

Artikel 5

De wijzigingen van het huidige artikel 93 van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement ter uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen hebben betrekking op de volgende punten:

— § 1 verplicht de commissie uitspraak te doen binnen een strikte, doch redelijke termijn (tussen zes en zeven maanden).

Het tweede lid van deze § 1 wijzigt geenszins het voormelde huidige artikel 93 en voorziet alleen in de kennisgeving van de beslissing van de commissie aan de betrokken sociale verzekeringskas, aan het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen en aan de administratie der Directe Belastingen.

— § 2 voorziet in de opschorting van de betaling van de sociale bijdragen van de aanvrager tijdens de periode waarin de commissie de aanvraag onderzoekt tot de kennisgeving van haar beslissing; thans schort een aanvraag tot vrijstelling van de betaling van de sociale bijdragen de bedoelde betaling immers niet op; de zelfstandigen staan dus voor een dilemma: ofwel betalen ze hun sociale bijdragen niet, en als hun aanvraag afgewezen wordt zijn ze verhogingen verschuldigd voor de vervallen kwartalen, ofwel betalen ze hun sociale bijdragen, en kan de commissie dit als argument gebruiken om aan te nemen dat hun staat van behoefte, ook als die bestaat, hen niet belet de betaling van hun sociale bijdragen na te komen.

Door wettelijk te voorzien in de opschorting van de betaling van de sociale bijdragen wordt een einde gemaakt aan dit dilemma, maar door in deze opschorting slechts te voorzien vanaf het ogenblik dat de sociale verzekeringskas het dossier van de aanvraag tot vrijstelling verzendt naar de griffie van de commissie wordt voorkomen dat een zelfstandige meer tijd neemt om zijn dossier samen te stellen, aan-

cution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants en vue de prévoir une exception au principe de la déduction de la majoration en cas de non-paiement des cotisations échues, si l'assujetti a introduit une demande de dispense suivie ou non d'une demande en révision.

Article 4

Cet article modifie les règles de procédure concernant la présence du demandeur aux audiences de la Commission de dispense, en vue de faire de la comparution personnelle la règle lorsque la commission est saisie d'une demande en révision.

Article 5

Les modifications de l'actuel article 93 de l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants portent sur les points suivants:

— Le § 1er oblige la commission à statuer dans un délai strict, mais raisonnable (entre six et sept mois).

L'alinéa 2 de ce premier paragraphe ne modifie en rien l'actuel article 93 précité et prévoit simplement la notification de la décision de la commission à la caisse d'assurances sociales intéressée, à l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants ainsi qu'à l'administration des Contributions directes.

— Le § 2 prévoit la suspension du paiement des cotisations sociales du demandeur pendant la période où la commission examine la demande et jusqu'à la notification de sa décision; en effet, à l'heure actuelle, une demande de dispense de paiement des cotisations sociales ne suspend pas ledit paiement; les travailleurs indépendants sont donc confrontés à un dilemme: soit ils ne paient pas leurs cotisations sociales et si leur demande est rejetée, ils sont redevables de majorations pour les trimestres échus, soit ils paient leurs cotisations sociales et la commission peut en tirer argument pour estimer que leur état de besoin, même s'il existe, ne les empêche pas d'honorer le paiement de leurs cotisations sociales.

En prévoyant légalement la suspension du paiement des cotisations sociales, on met fin à ce dilemme, mais en prévoyant cette suspension seulement à partir de la transmission, par la caisse d'assurances sociales, du dossier constitué suite à la demande de dispense au greffe de la commission, l'on évite qu'un travailleur indépendant ne prenne les délais plus longs pour élaborer son dossier puisque la période antérieure à la

gezien de periode vóór de overzending van het dossier van de aanvraag tot vrijstelling aan de griffie niet gedekt is door een wettelijke vrijstelling van de betaling van de sociale bijdragen.

Ingeval geen enkele vrijstelling de periode dekt tijdens welke de betaling van de sociale bijdragen wettelijk opgeschort is of indien deze periode slechts gedeeltelijk gedekt is, kent het wetsvoorstel een maximumtermijn van drie tot zes maanden toe om de sociale bijdragen voor deze periode te betalen, zonder verhogingen verschuldigd te zijn, behalve indien de aanvraag tot vrijstelling kennelijk ongegrond is.

Indien de commissie de aanvraag volledig verwerpt, doet ze ook uitspraak over het feit of de aanvraag kennelijk ongegrond is of niet. Als ze beslist dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zijn de verhogingen bedoeld in voorgaand lid ambtshalve verschuldigd. Bovendien kan de commissie gelijktijdig beslissen het bedrag van de verschuldigde verhogingen te verdubbelen.

— § 3 stelt duidelijker dan de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen dat de commissie, in geval van volledige of gedeeltelijke weigering van vrijstelling, haar beslissing moet motiveren en de precieze elementen van het dossier moet opgeven die het haar mogelijk hebben gemaakt in deze of gene zin uitspraak te doen.

Deze beslissing tot motivering heeft een tweevoudig doel:

1° het de commissie mogelijk maken na te gaan of de aanvraag tot vrijstelling niet tergend en roekeloos is, uitsluitend met de bedoeling bepaalde vervalttermijnen voor de betaling te rekken (een handeling waarop het wetsvoorstel een straf wil stellen; zie paragraaf 2);

2° de aanvrager in staat stellen de redenen van de beslissing van de commissie te begrijpen en snel te evalueren of een intern beroep, dat het wetsvoorstel opnieuw wil invoeren, al dan niet verantwoord is.

Artikel 6

Artikel 6 van dit wetsvoorstel voegt in het genoemde koninklijk besluit van 19 december 1967 een nieuw artikel 94 in. In feite voert het opnieuw een interne beroepsprocedure in door uitsluitend de indiener van de oorspronkelijke aanvraag de mogelijkheid te bieden een aanvraag tot herziening van de door de commissie genomen beslissing in te dienen.

Aan de basis van dit artikel liggen drie belangrijke principes:

1° de Raad van State ontlasten die, sedert 1 januari 1993 en sedert de afschaffing van de procedure van

transmission du dossier de la demande de dispense au greffe n'est pas couverte par une dispense légale du paiement des cotisations sociales.

Enfin, au cas où aucune dispense ne couvre la période pendant laquelle le paiement des cotisations sociales est légalement suspendu ou ne couvre que partiellement cette période, la proposition de loi octroie un délai de trois à six mois maximum pour payer les cotisations sociales afférentes à cette période, sans être redevable de majorations sauf si la demande de dispense est manifestement non fondée.

Lorsque la commission rejette la demande dans son intégralité, elle statue également sur le caractère manifestement fondé ou non de la demande. Si elle décide que la demande était manifestement non fondée, les majorations visées à l'alinéa précédent sont d'office dues. De plus, la commission peut simultanément décider de doubler le montant des majorations dues.

— Le § 3, quant à lui, prévoit, de façon plus précise que la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation explicite des actes administratifs, que la commission doit, en cas de refus de dispense partiel ou total, motiver sa décision en mentionnant les éléments précis du dossier qui lui ont permis de statuer dans tel ou tel sens.

Cette obligation de motivation a un double objectif:

1° permettre à la commission de détecter si la demande de dispense n'a pas été introduite dans un but téméraire et vexatoire, avec pour seul objectif de retarder certaines échéances de paiement (démarche que la proposition de loi se propose de sanctionner; voir le paragraphe 2);

2° permettre au demandeur de comprendre les raisons de la décision de la commission et d'évaluer rapidement si un recours interne, que la proposition de loi se propose de rétablir, peut se justifier ou non.

Article 6

Article 6 de la présente proposition de loi introduit un nouvel article 94 dans l'arrêté royal précité du 19 décembre 1967. En fait, il réintroduit une procédure de recours interne en permettant au seul demandeur de la demande initiale d'introduire une demande en révision de la décision prise par la commission.

Trois grands principes ont sous-tendu la rédaction de cet article:

1° désengorger le Conseil d'État qui, depuis le 1er janvier 1993 et la suppression de la procédure de

intern beroep, «in eerste aanleg» uitspraak moet doen over de steeds talrijker wordende beroepen die worden ingesteld door zelfstandigen die ontevreden zijn over de beslissing van de commissie in verband met hun aanvraag tot vrijstelling;

2° voorzien in een procedure tot aanvraag van een herziening die zeer strikt is op het gebied van termijnen en motivering, opdat de aanvrager deze beroepsmogelijkheid niet gebruikt met als enige bedoeling de uiteindelijke beslissing uit te stellen;

3° de procedure tot aanvraag van een herziening uitsluitend open te stellen voor de oorspronkelijke aanvrager teneinde de beroepsprocedures niet uit te breiden.

— § 2 preciseert de voorwaarden inzake ontvankelijkheid van de aanvraag. Die hebben betrekking op de wijze waarop de aanvraag wordt ingediend (bij verzoekschrift of bij aangetekende brief), op de termijn binnen welke de aanvraag tot herziening moet worden ingediend, op de motivering, op het voorwerp van de aanvraag tot herziening en op het feit dat de aanvrager aanvaardt dat hij verplicht is persoonlijk te verschijnen op de zittingen van de commissie.

— §§ 3, 4 en 5 regelen de procedure die wordt gevolgd voor de behandeling van het dossier: registratie van de aanvraag door de sociale verzekeringskas, verzending van het dossier ...

Tijdens de procedure tot herziening moet de aanvrager persoonlijk verschijnen op de zittingen van de commissie, behalve in geval van overmacht.

Er wordt uitdrukkelijk bepaald dat de kamer die kennis moet nemen van de aanvraag tot herziening, niet dezelfde mag zijn als die welke kennis heeft genomen van de oorspronkelijke aanvraag tot vrijstelling.

— §§ 6 en 7 hebben betrekking op de beslissing van de commissie, op de motivering van de beslissing en op de termijn die moet worden nageleefd voor het nemen van de beslissing.

— § 8 voorziet in de opschorting van de betaling van de sociale bijdragen tijdens de duur van de procedure van de aanvraag tot herziening. In ieder geval en om de aanvragers er niet toe aan te zetten een beroep in te stellen met als enige bedoeling de betaling van hun sociale bijdragen uit te stellen, is de uiterste termijn voor betaling van de sociale bijdragen waarop deze wettelijke opschorting van toepassing is, dezelfde als die voor de betaling van de sociale bijdragen in het kader van de oorspronkelijke aanvraag. Op deze bijdragen mogen geen verhogingen worden toegepast.

— § 7 voorziet evenwel in een sanctie in geval van een tergend en roekeloos beroep: indien de commissie de aanvraag volledig verwerpt, doet ze ook uitspraak

recours interne, doit statuer, «en premier ressort», sur les recours de plus en plus nombreux introduits par les travailleurs indépendants mécontents de la décision prise par la commission à l'encontre de leur demande de dispense;

2° prévoir une procédure de demande en révision très stricte en termes de délai et de motivation, afin que le demandeur n'utilise pas cette voie de recours dans le seul but de postposer la décision finale;

3° ouvrir la procédure de demande en révision au seul demandeur initial afin de ne pas étendre les procédures de recours.

— Le § 2 précise les conditions de recevabilité de la demande. Celles-ci ont trait au mode d'introduction de la demande (par requête ou par lettre recommandée), au délai dans lequel la demande en révision doit être introduite, à la motivation, à l'objet de la demande en révision et à la reconnaissance par le demandeur de son obligation de comparaître personnellement aux audiences de la commission.

— Les §§ 3, 4 en 5 règlent la procédure suivie pour le traitement du dossier: enregistrement de la demande par la caisse d'assurances sociales, transmission du dossier ...

Lors de la procédure en révision, le demandeur est tenu de comparaître en personne aux audiences de la commission, sauf cas de force majeure.

Il est précisé expressément que la chambre qui doit connaître de la demande en révision ne peut être la même que celle qui a connu de la demande de dispense initiale.

— Les §§ 6 en 7 sont relatifs à la décision de la commission, à la motivation de la décision ainsi qu'au délai à respecter pour prendre cette décision.

— Le § 8 prévoit la suspension du paiement des cotisations sociales pendant la durée de la procédure de demande en révision. Mais, en toute hypothèse et pour ne pas inciter les demandeurs à introduire un recours dans le seul but de postposer le paiement de leurs cotisations sociales, le délai ultime de paiement des cotisations sociales bénéficiant de cette suspension légale est identique à celui prévu pour le paiement des cotisations sociales dans le cadre de la demande initiale. Ces cotisations ne peuvent faire l'objet de majoration.

— Le § 7 prévoit toutefois une sanction en cas de recours téméraire et vexatoire: lorsque la commission rejette la demande dans son entièreté, elle statue

over de vraag of de aanvraag tot herziening al dan niet kennelijk gegrond is. Als de aanvraag tot herziening kennelijk ongegrond wordt verklaard, zijn de verhogingen, verschuldigd voor de tijdens de procedure vervallen kwartalen, ambtshalve verschuldigd en kan de commissie tegelijkertijd beslissen het bedrag van de verschuldigde verhogingen te verdubbelen.

Artikel 7

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het voorliggende wetsvoorstel.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 22 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, gewijzigd bij de wet van 30 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Deze commissie is ermee belast te beslissen over de aanvragen tot volledige of gedeeltelijke vrijstelling van bijdragen, ingediend door de in artikel 17 bedoelde onderworpenen, ongeacht of deze aanvragen ingediend zijn in het Nederlands, het Frans of het Duits. Zij beslist eveneens over de aanvragen tot volledige of gedeeltelijke vrijstelling van de solidariteits-, matigings-, consoliderings- en bijzondere bijdragen aan de zelfstandigen opgelegd krachtens de wetten van 2 februari 1982, 6 juli 1983 en 27 maart 1986 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning.»

2° het vierde lid wordt vervangen als volgt:

«De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van deze commissie. Hij bepaalt eveneens de procedure tot herziening van de beslissingen bij deze commissie.»

également sur le caractère manifestement fondé ou non de la demande en révision. Si la demande en révision est déclarée manifestement non fondée, les majorations dues pour les trimestres échus pendant la durée de la procédure sont d'office dues et la commission peut décider simultanément de doubler le montant des majorations dues.

Article 7

Cet article règle l'entrée en vigueur de la présente proposition de loi.

Magdeleine WILLAME-BOONEN.
Philippe CHARLIER.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 22 de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, modifié par la loi du 30 décembre 1992, sont approuvées les modifications suivantes:

1° L'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

«Cette commission est chargée de statuer sur les demandes de dispense totale ou partielle de cotisations introduites par les assujettis visés à l'article 17, que ces demandes aient été introduites en français, en néerlandais ou en allemand. Elle statue également sur les demandes de dispense totale ou partielle des cotisations de solidarité, des cotisations de modération, des cotisations de consolidation et des cotisations spéciales imposées aux travailleurs indépendants en vertu des lois des 2 février 1982, 6 juillet 1983 et 27 mars 1986 accordant certains pouvoirs spéciaux au Roi.»

2° l'alinéa 4 est remplacé par ce qui suit:

«Le Roi détermine la composition et le fonctionnement de cette commission. Il détermine également la procédure de révision des décisions auprès de cette commission.»

Art. 3

Artikel 44, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement ter uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 14 december 1988, wordt vervangen als volgt:

«Indien de onderworpene, op het einde van het kwartaal, de bijdrage niet betaald heeft die hij voor dat kwartaal verschuldigd is, wordt deze of, naar gelang van het geval, het gedeelte ervan dat niet betaald is verhoogd, onverminderd de toepassing van de artikelen 93 en 94.»

Art. 4

«Artikel 90, § 2, tweede lid, van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 18 mei 1993, wordt vervangen als volgt:

«Behalve in het geval dat bij de commissie een aanvraag tot herziening is ingediend als bedoeld in artikel 94, is de aanwezigheid ter zitting van de aanvrager niet vereist. Indien hij hiertoe de wens uitdrukt, kan hij persoonlijk verschijnen of zich laten vertegenwoordigen of bijstaan, hetzij door een advocaat, drager van de stukken, hetzij door iedere andere persoon in voorkomend geval voorzien van een geschreven volmacht en voor ieder geval aanvaard door de voorzitter.»

Art. 5

Artikel 93 van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 1 juli 1992, wordt vervangen als volgt:

«Art. 93. — § 1. De beslissingen van de commissie worden bij ter post aangetekende brief aan de aanvrager ter kennis gesteld uiterlijk de laatste dag van de zesde maand volgend op die waarin het in artikel 89, § 1, vijfde lid, bedoelde dossier door de betrokken sociale verzekeringskas aan de griffie van de commissie is overgezonden.

De commissie brengt haar beslissing ter kennis van de betrokken sociale verzekeringskas en van het Rijksinstituut. Iedere beslissing die volledige of gedeeltelijke vrijstelling verleent, wordt eveneens medegedeeld aan de administratie der Directe Belastingen.

§ 2. Gedurende de periode van de verzending van het dossier van de aanvraag tot vrijstelling aan de griffie van de commissie tot de kennisgeving, bij een ter post aangetekende brief, van de beslissing van de commissie aan de aanvrager, wordt laatstgenoemde vrijgesteld van de betaling van zijn sociale bijdragen.

Art. 3

Article 44, § 1er, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, modifié par l'arrêté royal du 14 décembre 1988, est remplacé par ce qui suit:

«Sans préjudice de l'application des articles 93 et 94, si l'assujetti n'a pas payé, à la fin d'un trimestre, la cotisation dont il est redevable pour ce trimestre, celle-ci ou la partie qui n'en a pas été payée, suivant le cas, est majorée.»

Art. 4

«Article 90, § 2, alinéa 2, du même arrêté royal, modifié par l'arrêté royal du 18 mai 1993, est remplacé par ce qui suit:

«Hormis les cas où la commission est saisie d'une demande en révision telle que visée à l'article 94, la présence du demandeur à l'audience n'est pas requise. Il peut toutefois, s'il en exprime le désir, comparaître en personne ou se faire assister ou représenter soit par un avocat porteur des pièces, soit par toute autre personne munie, le cas échéant, d'une procuration écrite et agréée dans chaque cas par le président.»

Art. 5

L'article 93 du même arrêté royal, modifié par l'arrêté royal du 1er juillet 1992, est remplacé par ce qui suit:

«Art. 93. — § 1er. Les décisions de la commission sont notifiées au demandeur, par lettre recommandée à la poste au plus tard le dernier jour du sixième mois suivant celui au cours duquel le dossier visé à l'article 89, § 1er, alinéa 5, a été transmis au greffe de la commission par la caisse d'assurances sociales intéressée.

La commission porte sa décision à la connaissance de la caisse d'assurances sociales intéressée et à l'Institut national. Toute décision, portant dispense totale ou partielle, est également communiquée à l'administration des Contributions directes.

§ 2. Pour la période allant de la transmission du dossier de la demande de dispense au greffe de la commission à la notification, par lettre recommandée, de la décision de la commission au demandeur, celui-ci est dispensé du paiement de ses cotisations sociales.

Als een aanvraag tot vrijstelling betreffende de sociale bijdragen verschuldigd voor de periode bedoeld in het voorgaande lid wordt verworpen of gedeeltelijk gegrond verklaard, heeft de aanvrager tot het einde van het kalenderkwartaal volgend op het kwartaal waarin de beslissing hem ter kennis is gebracht, de tijd om de sociale bijdragen voor die periode te betalen. Op die sociale bijdragen mogen geen verhogingen worden toegepast.

Als de commissie de aanvraag echter volledig verworpt, doet ze bij dezelfde beslissing ook uitspraak over de vraag of de aanvraag al dan niet kennelijk gegrond is. Als de aanvraag kennelijk ongegrond wordt verklaard, zijn de in het voorgaande lid bedoelde verhogingen ambtshalve verschuldigd. In dat geval kan de commissie tegelijkertijd beslissen het bedrag van de verhogingen verschuldigd voor de tijdens de procedure vervallen kwartalen te verdubbelen.

§ 3. Onverminderd de toepassing van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, moet de commissie, in geval van gedeeltelijke of volledige weigering van vrijstelling, duidelijk de elementen van het dossier vermelden waarop haar beslissing gebaseerd is, en in het bijzonder:

— de door de aanvrager overgezonden documenten die volgens haar bewijskracht opleveren;

— de eventuele bijkomende documenten waarop ze haar beslissing heeft gebaseerd, alsook de gegevens van het bestuur dat haar die documenten heeft bezorgd;

— de elementen van het eventuele onderzoek dat ze heeft laten uitvoeren en die haar beslissing hebben beïnvloed.»

Art. 6

Artikel 94 van hetzelfde koninklijk besluit, opgeheven bij het koninklijk besluit van 18 mei 1993, wordt in de volgende lezing hersteld:

«Art. 94. — § 1. De beslissingen van de commissie zijn vatbaar voor herziening.

§ 2. De aanvragen tot herziening zijn slechts ontvankelijk voor zover aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1° de aanvraag tot herziening moet worden ingediend bij de sociale verzekeringskas waaraan de bijdragen verschuldigd zijn waarvoor de vrijstelling werd gevraagd, ofwel door het indienen van een verzoekschrift ter plaatse, ofwel bij een ter post aangetekende brief;

Lorsqu'une demande de dispense qui porte sur les cotisations dues pour la période visée à l'alinéa précédent est rejetée ou déclarée partiellement fondée, le demandeur a jusqu'à la fin du trimestre civil suivant le trimestre au cours duquel la décision lui a été notifiée pour payer les cotisations sociales afférentes à cette période. Ces cotisations sociales ne peuvent faire l'objet de majoration.

Toutefois, lorsque la commission rejette la demande dans son entièreté, elle statue par la même décision sur le caractère manifestement fondé ou non de la demande. Si la demande est déclarée manifestement non fondée, les majorations visées à l'alinéa précédent sont d'office dues. De plus, la commission peut, dans ce cas, simultanément décider de doubler le montant des majorations dues pour les trimestres échus durant la procédure.

§ 3. Sans préjudice de l'application de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation explicite des actes administratifs, la commission doit, en cas de refus de dispense partiel ou total, mentionner clairement les éléments du dossier sur base desquels elle a fondé sa décision, et en particulier:

— les documents transmis par le demandeur qu'elle a jugé probants;

— les documents complémentaires éventuels sur lesquels elle a basé sa décision ainsi que les coordonnées de l'administration lui ayant procuré lesdits documents;

— les éléments de l'enquête éventuelle qu'elle a fait menée et qui ont influencé sa décision.»

Art. 6

L'article 94 du même arrêté royal, abrogé par l'arrêté royal du 18 mai 1993, est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 94. — § 1er. Les décisions rendues par la commission sont susceptibles de révision.

§ 2. Pour que la demande en révision du demandeur soit recevable, les conditions suivantes doivent être réunies:

1° la demande en révision doit être introduite à la caisse d'assurances sociales à laquelle sont dues les cotisations pour lesquelles la dispense a été demandée, soit par le dépôt d'une requête sur place, soit par lettre recommandée à la poste;

2° de aanvraag tot herziening moet worden ingediend binnen een termijn van een maand te rekenen van de kennisgeving van de beslissing waarvan de herziening wordt gevraagd;

3° de aanvraag tot herziening moet de precieze tekst, eventueel met documenten ter staving, bevatten van de motieven die de aanvraag tot herziening rechtvaardigen;

4° de aanvraag tot herziening moet uitdrukkelijk betrekking hebben op de bijdragen die het voorwerp waren van de oorspronkelijke aanvraag;

5° de aanvraag tot herziening moet de erkenning van de verplichting, door de aanvrager, bevatten om, behalve in geval van overmacht, persoonlijk op de door de commissie vastgelegde zittingen te verschijnen, eventueel bijgestaan door een advocaat.

§ 3. De betrokken sociale verzekeringskas registreert elke aanvraag om herziening in het informatienetwerk van het sociaal statuut van de zelfstandigen dat door het Rijksinstituut wordt beheerd.

Als de aanvraag tot herziening bij verzoekschrift wordt ingediend, moet de kas de aanvraag onmiddellijk registreren en de betrokkene een bewijs geven. Op dat bewijs wordt het door het voornoemde netwerk toegekende registratienummer aangebracht, alsook de datum van registratie. De datum van registratie geldt in dat geval als de datum waarop de aanvraag tot herziening is ingediend.

Als de aanvraag wordt ingediend bij een ter post aangetekende brief, geldt de poststempel als de datum waarop de aanvraag om herziening is ingediend.

§ 4. De sociale verzekeringskas zendt het dossier van de aanvraag onverwijld over naar de griffie van de commissie.

§ 5. De aanvraag tot herziening wordt behandeld zoals een gewone aanvraag.

Ze moet echter worden behandeld door een andere kamer dan die welke kennis heeft genomen van de oorspronkelijke aanvraag tot vrijstelling.

De aanvrager moet ook persoonlijk verschijnen, eventueel bijgestaan door een advocaat. Alleen in geval van overmacht mag hij zich laten vertegenwoordigen hetzij door een advocaat, drager van stukken, hetzij door iedere andere persoon, in voorkomend geval voorzien van een geschreven volmacht en voor ieder geval aanvaard door de voorzitter.

§ 6. De commissie kan :

1° ofwel de oorspronkelijke beslissing bevestigen;

2° ofwel de oorspronkelijke beslissing wijzigen en een volledige of gedeeltelijke vrijstelling van de betaling van de sociale bijdragen toekennen.

2° La demande en révision doit être formulée dans un délai d'un mois prenant cours à dater de la notification de la décision dont la révision est demandée;

3° la demande en révision doit contenir l'énoncé précis, documents à l'appui s'il échet, des motifs justifiant la demande en révision;

4° la demande en révision doit explicitement porter sur les cotisations faisant l'objet de la demande initiale;

5° la demande en révision doit contenir la reconnaissance par le demandeur de son obligation, hormis les cas de force majeure, de comparaître personnellement, éventuellement assisté d'un avocat, aux audiences fixées par la commission.

§ 3. La caisse d'assurances sociales intéressée enregistre chaque demande en révision dans le réseau informatique du statut social des travailleurs indépendants qui est géré par l'Institut national.

Lorsque la demande en révision est introduite par requête, la caisse doit immédiatement enregistrer la demande et délivrer une attestation à l'intéressé. Sur cette attestation sont mentionnés le numéro d'enregistrement attribué par le réseau précité ainsi que la date d'enregistrement. La date d'enregistrement vaut dans ce cas comme date à laquelle la demande en révision a été introduite.

Lorsque la demande est introduite par lettre recommandée à la poste, c'est la date du cachet de la poste qui vaut comme date à laquelle la demande en révision a été introduite.

§ 4. La caisse d'assurances sociales transmet sans délai le dossier de la demande au greffe de la commission.

§ 5. La demande en révision est traitée comme une demande ordinaire.

Toutefois, elle doit être examinée par une autre chambre que celle qui a connu de la demande de dispense initiale.

Le demandeur est également tenu de comparaître en personne, éventuellement assisté d'un avocat. Dans les seuls cas de force majeure, il est autorisé à se faire représenter soit par un avocat porteur des pièces, soit par toute autre personne munie, le cas échéant, d'une procuration écrite et agréée dans chaque cas par le président.

§ 6. La commission peut :

1° soit confirmer la décision initiale;

2° soit réformer la décision initiale et accorder une dispense totale ou partielle du paiement des cotisations sociales;

In ieder geval moet de commissie haar beslissing uitdrukkelijk motiveren.

§ 7. De commissie beschikt over een termijn van 30 kalenderdagen, te rekenen van de ontvangst van het dossier van de aanvraag tot herziening door de griffie, om haar beslissing bij een ter post aangetekende brief ter kennis te brengen van de aanvrager.

§ 8. De persoon die een aanvraag tot herziening indient, blijft de opschorting van de betaling van zijn sociale bijdragen genieten tot op de datum van kennisgeving van de beslissing van de commissie.

Wanneer een aanvraag tot vrijstelling met betrekking tot de bijdragen verschuldigd voor de in voorgaande lid bedoelde periode wordt afgewezen of gedeeltelijk gegrond verklaard, is de uiterste termijn voor de betaling van de sociale bijdragen met betrekking tot de genoemde periode de termijn bedoeld in artikel 93, § 2, tweede lid. Op deze sociale bijdragen mogen geen verhogingen worden toegepast.

§ 9. Indien de commissie evenwel de aanvraag volledig verwerpt, spreekt ze zich bij dezelfde beslissing ook uit over de vraag of de aanvraag al dan niet kennelijk gegrond is. Als de aanvraag kennelijk ongegrond wordt verklaard, zijn de verhogingen bedoeld in het voorgaande lid ambtshalve verschuldigd. Bovendien kan de commissie in dat geval tegelijkertijd beslissen het bedrag van de verschuldigde verhogingen te verdubbelen.»

Art. 7

Deze wet treedt in werking op 1 januari 1999.

Dans tous les cas, la commission est tenue de motiver de façon précise sa décision.

§ 7. La commission dispose d'un délai de 30 jours calendrier, à dater de la réception du dossier de la demande en révision par le greffe, pour notifier sa décision, par lettre recommandée à la poste, au demandeur.

§ 8. Le demandeur qui introduit une demande en révision continue à bénéficier de la suspension du paiement de ses cotisations sociales jusqu'à la notification de la décision de la commission.

Lorsqu'une demande de dispense qui porte sur les cotisations dues pour la période visée à l'alinéa précédent est rejetée ou déclarée partiellement fondée, le délai ultime pour le paiement des cotisations sociales afférentes à la période précitée est celui prévu à l'article 93, § 2, alinéa 2. Ces cotisations sociales ne peuvent faire l'objet de majoration.

§ 9. Toutefois, lorsque la commission rejette la demande dans son entièreté, elle statue par la même décision sur le caractère manifestement fondé ou non de la demande. Si la demande est déclarée manifestement non fondée, les majorations visées à l'alinéa précédent sont d'office dus. De plus, la commission peut, dans ce cas, simultanément décider de doubler le montant des majorations dues.»

Art. 7

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 1999.

Magdeleine WILLAME-BOONEN.
Philippe CHARLIER.